

Pukukanegelo ye e bolela ka ngaka ya Afrika Borwa
yeo e bitšwago Bongani Mawethu Mayosi.

E be e le Ramahlale yoo a dirilego kutollo ye
bohlokwa ka bolwetši bja pelo.

Bongani o belegwe ka ngwaga wa 1967, go la Mthatha
profenseng ya Kapa Bohlabela ka Afrika Borwa.

O tsene sekolo motsaneng wa Ngqamakhwe.

Mmago Bongani e be e le mooki mola tatagwe e le ngaka.

Mafelelong a letšatši le lengwe le le lengwe, batswadi ba Bongani ba be ba bolela ka mešomo ya bona.

O ile a thoma go ba le kgahlego ka mathata a maphelo le go thuša batho.

Go tloga mola a thomago go kwa ka mešomo ya batswadi ba gagwe, Bongani o ile a ba le kgahlego go tša Thutamahlale ya tša Maphelo.

Sekolong, Bongani o be a rata Mmetse le Disaense tša Bophelo.

O ile a šoma kudu dithutong gobane o be a rata go ba ngaka.

Morago ga dithuto tša sekolong se se phagamego, a ya go ithuta diyunibesithing tša KwaZulu-Natal le Kapa Bodikela. E be e le moithuti wa go hlalefa kudu.

Bongani o ile a fiwa thekgo ya mašeleng ya go ithutela go tšwela pele Yunibesithing ya Oxford go la Engellane.

O ithutile gape le kua Amerika. Morago ga moo a boela Afrika Borwa go yo šoma bjale ka ngaka.

E be e le ngaka ya go loka ye boleta, ya go rata balwetši ba gagwe.

Go se go ye kae, Bongani a boela moše wa mawatle gape.

O be a nyaka go ithuta go iša pele ka *Cardiology*.

Cardiology e nepiša go ithuta ka pelo le malwetši a go ama pelo. Bongani e be e le *Cardiologist* - ngaka ya pelo.

Ngaka Mayosi o šomile le banyakišiši ba bangwe ba moše wa mawatle. Ba ile ba utolla selo se bohlokwa kudu.

Banyakišiši ba, ba utollotše lebaka leo le dirago gore batho ba bangwe ba bolawe ke bolwetši bja pelo.

Kutollo ye e bile bohlokwa dingakeng tša lefase ka bophara.

Bongani o ile a boa Afrika Borwa e le setsebi ka tša kalafo.

O ile a šoma le Tona ya tša Maphelo ya naga a neela maele ka mathata a tša maphelo.

Toro ya gagwe e be e le go bona dinaga tša Afrika di kgona go rarolla mathata a tšona a tša maphelo ka go šomiša Saense.

Bongani o be a itshepa bjale ka Ramahlale wa Moafrika.
Dikutollo tša gagwe tša dinyakišišo di be di le bohlokwa
lefaseng ka bophara.

Naga ya Afrika Borwa e ile ya keteka mošomo le dikatlego
tša gagwe.

O ile a hlomphiwa ka sefoka sa naga sa maemo a godimo
sa Saense, seo se bitšwago *Order ya Mapungubwe*.

Bongani e be e le Moprofesara wa Cardiology Yunibesithing ya Kapa (UCT).

O be a ruta le go abelana tsebo ya gagwe le baithuti ba gagwe.

O be a kwešiša mathata a mantši a baithuti. O be a hlohleletša dingaka tša bafsa le ba bangwe bao ba bego ba ithutela Thutamahlale ya tša Maphelo.

Moprofesara Mayosi o ile a hlatlošwa a ba Hlogo ya Thutamahlale ya tša Maphelo Yunibesithing ya Kapa.

O be a phela a swaragane le mošomo. E be e le morutiši, monyakišiši le moetapele.

Bongani Mayosi o gopolwa ke bontši bja batho bjalo ka mohlala wo mobotse.

Go tloga sekolong sa magaeng, a ba moetapele wa
Thutamahlale ya tša Maphelo Yunibesithing ya maemo a
godimo ya Afrika Borwa.

O bile setsebi sa boditšhabatšhaba ka Thutamahlale ya tša
Maphelo.

Le ge Bongani a be a atlegile kudu mo bophelong bja
gagwe, o be a ikokobetša.

Ge re ithuta ka Saense, re ka gopola ka Ngaka Mayosi.

Re ka keteka dikatlego tša gagwe le dikatlego tša
Boramahlale ba bantši ba MaAfrika.

Re ka keteka gape le boleng bja tsebo ya Seafrika.

—Dipotšišo

1. Na moanegi wa kanegelo ye ke mang? Na kanegelo e bolela ka mang?
2. Na Bongani o thomile neng go ba le kgahlego go tša maphelo le saense, ka lebaka la eng?
3. Na *cardiology* ke eng? Na *cardiologist* ke eng?
4. Na 'Thutamahlale ya tša Maphelo' ke eng? Nyakišiša kudu ka mošomo wa Thutamahlale ya tša Maphelo.
5. Bjalo ka Rasaense wa tša Maphelo le Ngaka ya Pelo, Bongani o thušitše bjang setšhaba?
6. Nyakišiša ka ga borasaense ba bangwe ba bararo ba Afrika.
7. Ke mehuta efe ya mathata a tša leago yeo le bolelago ka yona ka gae?
8. Hlaloša ka moo dithuto tša gago di ka thušago go rarolla a mangwe a mathata a.

—Dipuku tšeo di lego mo tlhahlamano ye

- Andile Mji
- Asnath Mahapa
- Bongani Mayosi
- Charlotte Maxeke
- Mmantsane Moche Diale
- Mulalo Doyoyo
- Tebello Nyokong
- Tshilidzi Marwala

Kanegelo ye e hlamilwe le go ngwalwa ka polelo ya isiXhosa e le karolo ya didirišwa tša go bala tša protšeke ya Zenex Ulwazi Lwethu ya ngwaga wa 2020.